Мета та основні завдання організації.

Мета: Вивчення історії рідного краю, Запорізького козацтва, пісень моєї мами, народної медицини; відродження військово – спортивного мистецтва Українського козацтва, народних мистецьких традицій; вчити туристичній краєзнавчій роботі та вчити жіночої майстерності.

Завдання:

- Виховання у дітей та юнацтва активної громадянської позиції, національної гідності і самосвідомості, любові до своєї Батьківщини – України, готовності захищати свій рідний край;
- Опанування козацької культурної спадщини, гри на козацьких музичних інструментах, козацького живопису, розпису й опорядження козацьких церков і житла, звичаїв і ритуалів, традицій, свят;
- Оволодіння художніми промислами, козацькими способами життя і господарювання на землі (в полі, огороді,, саду), на пасіці, традиційними видами тваринництва тощо.
- Переймання козацьких забав та військових ігор, традиційних козацьких видів фізичної культури, спорту та військових умінь, зокрема різних видів єдиноборства, верхової їзди та кінного спорту, бойового танцю «Гопак» та інших національних військово – спортивних традицій з метою гартування козацького духу й тіла;
- Осягнення секретів козацької кухні, здорового способу життя, козацької медицини, знахарства;
- Зміцнення та розвиток дружби між дітьми та юнацтвом різних регіонів України.

Нормативно – правове забезпечення дитячої громадської організації:

- Указ Президента України від 13 жовтня 2016р. №580 «Про Стратегію національно – патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 -2020 роки;
- Концепція національно – патріотичного виховання;
- Обласна цільова соціальна програма національно- патріотичного виховання дітей та молоді на 2017 -2020 роки;
- Положення дитячо – юнацької військово – спортивної патріотичної гри «ДЖУРА»

- Указ Президента України від 4 січня 1995 року N 14/95 (14/95) "Про відродження історико-культурних та господарських традицій Українського козацтва".
- Указ Президента України від 7 серпня 1999 року N 966/99 (966/99) "Про День Українського козацтва".
- Указ Президента України від б жовтня 1999 року N 1283/99 (1283/99) "Про Координаційну раду з питань розвитку Українського козацтва".

- Указ Президента України від 22 грудня 1999 року N 1610/99 (1610/99) "Про Положення про Координаційну раду з питань розвитку Українського козацтва".
- Доручення Президента України від 10 жовтня 2000 року N 1-14/1263 щодо поглиблення процесів відродження та розвитку історичних, патріотичних, господарських та культурних традицій
- Українського козацтва, організації взаємодії та координації діяльності органів державної влади і козацьких товариств.
- Указ Президента України від 15 листопада 2001 року N 1092/2001 (1092/2001) "Про Національну програму відродження та розвитку Українського козацтва на 2002-2005 роки".
- Указ Президента України від 25 жовтня 2002 року N 948/2002 (948/2002) "Про Концепцію допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді".

Учасники дитячої громадської організації «ДЖурівці Шаргородщини»

- Учасником дитячої громадської організації «ДЖурівці Шаргородщини» може стати кожен хлопчик чи дівчинка віком від 6 до 18 років (зваживши на те, що дівчатка і хлопчики мають виховуватись за окремими програмами), які люблять Україну, хочуть добре знати її історію та культуру, давнє минуле, які поділяють ідеали Українського козацтва і вимоги цього Положення.
- Особи старші 18 років можуть зберегти своє право на участь в організації за бажанням. Вони одержують звання «Козака наставника» і беруть участь у виховній роботі з молоддю.
- Прийом до організації «Джурівці Шаргородщини» здійснює первинний осередок (клас, загін) та після проходження певного курсу козацької підготовки: знайомство з заповідями, правами та обовязками, деякі знання з історії козаків, імена їх героїв тощо.
- Припинення членства в організації добровільно або за ухвалою Ради куреня (класу, загону) як стягнення за несумісні з цим Статутом дії.
- Учасники організації поділяються на козачат (молодших школярів) віком 6-10 років, джур козацьких (школярів середніх класів) віком 10 – 15 років, молодих козаків (школярів старших класів) віком 15 – 18 років та дійсних козаків – хлопців понад 18 років за місцем проживання

- За козацькою традицією кожен козак прагне мати побратима з однолітків. Посвячення в побратими відбувається за певним ритуалом і скріплюється козацькою незламною клятвою.

Права і обов'язки учасників організації «джурівці шаргородщини»

1.1. *Учасник організації має право:*

- вирішального голосу при розгляді будь-яких питань в даній організації;

- обирати і бути обраним до козацької старшини всіх рівнів;
- брати участь в усіх заходах, що стосується«ДЖУРІВЦІВ ШАРГОРОДЩИНИ»
- виносити на розгляд козацької громади будь-які питання;
- критикувати будь-яку особу й будь-який орган козацького товариства;
- апелювати (звертатися з заявами, оскарженнями) до будь-якого вищого органу;
- одержувати будь-яку інформацію про діяльність свого осередку та його окремих осіб, вимагати звіту і в разі потреби дострокового переобрання старшини;
- бути відзначеним за взірцеве виконання обов'язків, успіхи в навчанні та праці.

Учасник дитячої організації зобов'язаний:

- бути патріотом своєї Батьківщини, готувати себе до захисту вільної, соборної і демократичної України;
- вважати військову службу святим обов'язком і справою честі українського козака; визнавати цей Статут і дотримуватися його вимог;
- брати активну участь у роботі свого козацького осередку;
- зразково навчатися, пройти певний курс підготовки з питань козацької науки;
- невтомно працювати над всебічним вдосконаленням себе як людини і козака;
- постійно бути зібраним і ініціативним, швидко і точно виконувати накази козацької старшини, мати охайний зовнішній вигляд, суворо дотримуватися дисципліни і правопорядку;
- свято дотримуватися кодексу лицарської честі;
- бути принциповим і вимогливим до себе та інших з питань збереження навколишнього природного середовища, брати активну участь в заходах щодо його збереження.

Молоді козаки допризовного віку згідно з чинним законодавством в установленому порядку стають на військовий облік у військовому комісаріаті, а потім як козаки призиваються або за контрактом ідуть на військову службу до підрозділів Збройних Сил, Прикордонних військ, Цивільної оборони, Внутрішніх військ та інших силових структур України.

КОДЕКС ЛИЦАРСЬКОЇ ЧЕСТІ КОЗАКА

Люби свою Батьківщину, материнську мову, неньку Україну.
Шануй віру і звичаї свого народу.
Май свою національну і людську гідність, будь готовим захищати слабших, турбуватися про молодших, зокрема дітей.
Виховуй шляхетне ставлення до дівчинки, жінки, матері, бабусі; оберігай їх людську честь і гідність.
Слухай накази отамана, поважай старших та поради наставників.
Будь вірним українській національній ідеї, принципам української національної моралі і духовності.
Відстоюй повну свободу і незалежність особистості, народу, держави.
Кріпи свій характер і волю, будь терплячим і дисциплінованим.
Будь хоробрим і відважним, мужнім і невтомним.
Понад усе цінуй козацьку честь.
Будь лицарем до супротивника, зневажай жорстоких і лихих.

Будь ревним охоронником рідної природи.
Бережи традиції Українського козацтва, охороняй пам'ятки історії і культури свого народу.

КОДЕКС ЛИЦАРСЬКОЇ ЧЕСТІ ДЛЯ КОЗАЧАТ:

Шануй і маму і тата, завжди працюй завзято,
Люби рідну країну, що зветься Україна,
Турбуйся про молодших, жіноцтво поважай,
Будь сильним, справедливим, скромним і правдивим
І рідну Батьківщину завжди захищай.

КОДЕКС ЛИЦАРСЬКОЇ ЗВИТЯГИ ДЛЯ КОЗАЧАТ:

За волю, за віру, за честь України
Я буду невтомно стоять до загину,
Нехай небезпека чатує навколо,
Та друзів своїх я не зраджу ніколи.
А недруги наші нехай пам'ятають -
У чеснім бою козаки не втікають.
Чи горе навколо, чи радість буяє,
Козак добрим людям завжди помагає.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОЇ КОЗАЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ДЖУРІВЦІ ШАРГОРОДЩИНИ»

1. Основою організаційної структури дитячо-юнацької Козацької організації «Джурівці Шаргородщини» є загін (чота, взвод) - первинний козацький осередок за місцем навчання чи за місцем проживання або за інтересами.

2. Основною низовою організаційною одиницею козачат, джур козацьких та молодих козаків є десяток (рій), що складається з 10-15 учасників організації і ділиться на застави по 3-5 осіб у кожній.

Десятки об'єднуються в загін (шкільний клас), загони козацької молоді одного віку (школярі-однокласники) входять до складу сотні, а сотні - до куреня козацької організації навчального закладу.

3. На чолі кожної структурної козацької одиниці стоїть виборна козацька старшина, бажано з козаків-старшокласників та дорослих козаків-вихователів (наставників): у заставі - заставний; у десятці - отаман (десятник); у загоні - отаман, писар,
обозний, осавул, хорунжий, скарбник - шафар; у сотні - отаман, писар, осавул, хорунжий; у курені - отаман, писар, обозний, осавул, хорунжий, бунчужний, скарбник, суддя, довбуш, товмач.
ОТАМАН здійснює загальне керівництво товариством дитячо-юнацької козацької організації.

ПИСАР веде канцелярію (діловодство) і разом з отаманом здійснює заходи статутної діяльності товариства. Це – заступник отамана, розпорядник, адміністратор і координатор діяльності козацького товариства, гри "ДЖУРА".
ОБОЗНИЙ відає господарством та природозахисною діяльністю козацького товариства, гри "ДЖУРА".
СКАРБНИК відає фінансами козацького товариства, гри "ДЖУРА".
ОСАВУЛ відає питаннями поведінки джур козацьких та молодих козаків, організованого виконання заходів військово-патріотичного виховання та вишколу козачат, джур козацьких і молодих козаків з питань традиційних козацьких умінь та єдиноборств.
ХОРУНЖИЙ - головний прапороносець, відає козацькими стягами й хоругвами, крім того відповідає за організацію заходів фізичного виховання козачат, джур козацьких і молодих козаків.
БУНЧУЖНИЙ завідує козацькими клейнодами - бунчуками, пірначами тощо. Відповідає за організацію заходів культурно-мистецької діяльності та виховної роботи козацького товариства в організації «Джурівці Шаргородщини».
СУДДЯ очолює суд козацької честі. Цей суд розбирає суперечні питання, проступки джур козацьких і молодих козаків, неправильні дії загонів та окремих представників юнацької козацької старшини, включаючи і отаманів. Суд честі незалежний ні від кого і керується лише принципами лицарського кодексу козаків та Положенням.
ДОВБУШ завідує військовими літаврами, барабаном, трубою, якими скликає товариство на Ради, збори. Довбушу підпорядкований ТРУБАЧ.
ТОВМАЧ - перекладач, знає іноземні мови.
ШАФАР під час походів заготовляє провіант. Він - ключник, економ, домоправитель.

4. Козацька старшина обирається терміном на один рік на звітно-виборних (Великих) Радах, в першій половині січня, як це було у запорозьких козаків (14 січня) в період Козацької Республіки, і здійснює керівництво товариством у період між
радами. Рада є найвищим органом козацького самоврядування і скликається: Курінна - на початку кожної навчальної чверті; сотенні і загонові - не рідше, як один раз на місяць.
Курінна старшина розробляє і узгоджує з керівництвом навчально-виховного закладу Регламент і Типовий план-графік діяльності куреня на рік.

5. Військово-спортивна патріотична дитяча організація Українського козацтва працює під батьківською опікою дорослих козаків. Серед них є особи, які спеціально займаються виховною роботою серед джур козацьких та козачат. Вони називаються козаками-наставниками. Їх призначає місцеве або районне товариство Українського козацтва, або їх запрошують до праці самі джури козацькі та молоді козаки.

6. Козаки - наставники і почесні козаки входять до складу старшини Куреня як радники, беруть участь у всіх видах його роботи, але мають лише дорадчий голос і не голосують. Вони мають право первинного вето, накладати попередньо заборону на рішення Ради. Але якщо через деякий час Рада повторно ухвалить те ж саме рішення, воно набуває чинності.

7. Дитячо-юнацька козацька організація «Джурівці Шаргородщини». Повинна мати свою традиційну символіку: прапор, хоругву, бунчук, козацькі відзнаки та форму одягу встановленого зразка. Форма одягу членів організації має
бути повсякденною і святковою. Повсякденною може бути одяг для занять або похідна форма одягу військово-спортивного крою; святковою, парадною - історично-традиційна: кольорові чоботи, шаровари, пояс, вишита сорочка, жупан (свитка), шапка зі шликом.

8. Юні козаки носять такі відзнаки:
- на правому рукаві (10 см від верху) нашивається прапор України розміром 8х5 см;
- на лівому рукаві (10 см від верху) нашивається крайова (обласна) емблема МОЛОДОГО КОЗАКА (форма і зміст визначаються в області) і нижче від неї на 3 см - відзнака козацької старшини:
- ройової - жовта смужка 8х1 см;
- загонової - дві жовті смужки 8х1 см;
- сотенної - три жовті смужки 8х1 см;
- курінної - одна жовта смужка 8х2 см і одна - 8х1 см.

На комірці носять 8-кутні зірочки діаметром 7-10 мм: козачата - одну: джури козацькі - дві, молоді козаки - три.

Форма звертання козаків між собою "Друже" (або "Подруго" у дівчат) і прибавляють ім'я.

Вимоги до козачат, джур козацьких і молодих козаків

1. Вимоги до козачат, джур козацьких і молодих козаків – це той обсяг знань, умінь і навичок, яким вони повинні оволодіти протягом часу перебування в даній якості.

2. Вимоги до козачат:

Козачата - це будь-які хлопчик чи дівчинка, які досягли 6-річного віку, люблять родину, шанують старших і хочуть багато дізнатися про історію рідного краю, неньки України, бажають рости дужими, сміливими, вправними, мріють про щасливу долю свого народу, прагнуть зробити вільною та квітучою рідну Україну, а для цього:
- повинні добре навчатися;
- знати символіку своєї держави - прапор та герб України, вміти шанувати їх;

- знати гімн України та розуміти, чому називають себе українцями;
- знати, хто такі українські козаки, де жили, чим займалися, що таке дитячо-юнацьке козацьке товариство, членом якого вони є;
- знати, що таке козацький добрий вчинок;
- знати кодекси лицарської честі та лицарської звитяги;
- знати побут козаків, в чому саме можуть і повинні наслідувати козаків діти;
- знати кілька козацьких пісень, елементи гопака;
- знати, які сторінки з життя козаків пов'язані з місцевістю, де проживають діти;
- знати імена найвидатніших козаків і що з ними пов'язано в житті родини, населеного пункту, регіону;
- знати гасло козаків, звичай, обіцянку, пісню, привітання, хоругву, знак;
- старатися бути корисним для козацького товариства, допомагати батькам, старшим, кволим і знедоленим;
- дбати про загартування, чистоту і здоров'я свого тіла, виховувати здоровий дух;
- знати дату свого народження, своїх батьків, близьких родичів, свій родовід;
- вміти розповідати про Україну, про важливі історичні події на Україні та її славні імена;

3. Вимоги до джур козацьких:

Джури - друга, наступна ланка дитячої козацькоївійськово-спортивної патріотичної гри "ДЖУРА", а тому й вимоги до них більш глибокі, а завдання - серйозніші:

- відмінно й добре навчатися, поглиблювати і розширюватиобсяг знань, здобутих на першій віковій ступені учасників козацької гри "ДЖУРА";
- знати і вміти детально розповідати про український прапор та герб, знати і вміти виконувати (співати) гімн України,гордитися тим, що ти українець і вміти довести, що козак - цегордість нації, свято берегти звання українського козака;
- якомога більше здобувати знань з історії Запорозьких козаків, вміти зосередитися і розібратися, якими найкращими рисами козаків повинен оволодіти джура козацький, вміти самостійно підготуватися до походу, організувати до нього товаришів;
- оволодіти спортивною майстерністю козаків, виховувати в собі волю, загартовувати організм, готувати себе до серйозних випробовувань;
- за рівнем 9 балів оволодіти вимогами умов розділу VI "Від козацьких забав до олімпійських вершин" Програми.

4. Вимоги до молодих козаків:

Молоді козаки - це дорослі хлопці, старшокласники і ті, що вже закінчили навчальний заклад середньої освіти. Це - уже бувалі, вправні люди. Вони багато знають, багато вміють. Для молодих козаків захист своєї рідної України - це найголовніший зміст їхнього життя, для чого:

вони добре знають історію Запорозької Січі та життя і побут козацтва в ній; знають історію, побут, культуру і традиції Гетьманського козацтва України;

добре не тільки знають, але й виконують вимоги (закони) лицарської честі та лицарської звитяги;

вміло орієнтуються в життєвій обстановці, володіють життєвою ситуацією, готові стати вірними захисниками інтересів українського народу.

«Організація «джурівці шаргородщини»

1. Щорічно на початку навчального року на Раді загону (класу) вирішується питання про перехід школярів до наступного, вищого за віком ступеня дитячо-юнацької організації: козачат - до джур козацьких; джур козацьких - до молодих козаків, а першокласників в цей період приймають в козачата.

2. Старшина загону щотижневе проводить з козачатами, джурами козацькими і молодими козаками заняття і тренування, які сприяють закріпленню знань і навичок з початкової військової підготовки та фізичного вишколу, регулярно видає листівку "Молодий козак".

3. У класі ведеться щоденник козацького загону, облік військово-патріотичної та оборонно-масової роботи, що проводиться в загоні, відвідування козаками військово-спортивних занять за розкладом "Дня козака", виконання ними установлених нормативів, участь в операціях тощо. Щоденник веде писар загону.

4. Козаки, що обрані на козацькій учнівській Раді або призначені відповідною Радою козаків місцевого осередку Українського козацтва до складу відповідно загонової, сотенної чи курінної старшини, організують роботу кожний по своєму напрямку і за її виконання несуть особисту відповідальність перед радою, що
їх обрала (призначила).

5. Старшина куреня організує не рідше одного разу в місяць навчання отаманів десяток, загонів та сотень, осавулів загонів та сотень, редакторів листівки "Молодий козак", розробляє календарний план, надає допомогу і контролює проведення військово-спортивної роботи в загонах, оформляє стенди і екран "Молодий козак".

6. У кожному курені визначається єдиний день підготовки козачат, джур козацьких і молодих козаків - "День козака", що є днем оборонно-масової і спортивної роботи в навчальному закладі. У цей день кожного тижня за календарним планом штабу куреня в загонах проводяться заняття по розділах козацького вишколу,

конкурси, огляди, естафети, змагання, вікторини, олімпіади, фестивалі, операції за змістом Програми національно-духовного відродження та програми допризовної підготовки молоді.

У інші дні тижня в навчально-виховних закладах в позаурочний час і за місцем проживання за окремим розкладом проводяться навчання та тренування в гуртках і секціях традиційних козацьких і сучасних олімпійських видів фізичної культури, спорту, національних військових умінь, а також культури, гуманітарних, математичних та природничих наук.

7. "День козака" визначається штабом куреня з урахуванням загального плану навчально-виховної роботи навчального закладу і затверджується наказом директора. "День козака" може проводитися по змінах і курсах в залежності від кількості учнів і можливостей навчального закладу. Всі заходи "Дня козака" проводяться в
позаурочний час.

8. У вихідні дні і в дні канікул загони проводять кінні, лижні, велосипедні, шлюпочні і піші походи, марші-кидки, тактичні ігри на місцевості, трудові десанти по обладнанню і ремонту військово-спортивних споруд, по допомозі немічним людям, по виконанню природозахисних заходів тощо.

9. Для методичного і педагогічного керівництва грою "ДЖУРА" в навчально-виховному закладі створюється Рада консультантів із числа вчителів, викладачів, ветеранів війни, батьків, представників військкоматів, військових частин та
військових інститутів, що шефствують над навчальними закладами, медичних працівників, студентів вищих навчальних закладів. Головою ради є заступник директора з питань навчально-виховної роботі, а заступником голови ради і головним консультантом - військовий керівник (викладач початкової військової підготовки). Голова ради консультантів здійснює методичне і педагогічне керівництво організацією через отамана козацького куреня. Директор навчального закладу здійснює організаційно-педагогічне керівництво козацькою військово-спортивною патріотичною організацією «Джурівці Шаргородщини», мобілізує класних керівників, весь педагогічний колектив на активну участь в військово-патріотичному вихованні козачат, джур козацьких і молодих козаків, надає конкретну допомогу раді консультантів, керівництву куреня з питань матеріального і організаційного
забезпечення гри.

10. Отамани первинних, сільських, міських і районних товариств Українського козацтва проводять, за певним узгодженням, заходи по забезпеченню безпосередньої участі дійсних козаків в повному обсязі виховного процесу молодого покоління в навчально-виховних закладах на традиційних засадах Українського козацтва.

Прапор куреня, ритуали організації

1. Козацький дитячо-юнацький курінь навчально-виховного закладу має свій прапор.

2. У козацькій військово-спортивній патріотичній організації «Джурівці Шаргородщини» виконуються такі ритуали:

- урочистий прийом в козачата нових учасників гри;
- винос прапора куреня під час проведення урочистих заходів в навчально-виховному закладі або в курені;
- урочисте шикування козачат, джур козацьких, молодих козаків з нагоди державних і козацьких свят;
- вшанування пам'ятних дат історії і видатних осіб України з виставленням почесної варти біля пам'ятників, обелісків та меморіальних знаків;
- оголошення перед строєм наказів старшин;

Вітання з козачатами, джурами козацькими і молодими козаками всіх учасників виховного процесу на заняттях, фіналах, військово-спортивних святах, в повсякденних зустрічах та спілкуваннях - "СЛАВА УКРАЇНІ!"; відповідь - "ГЕРОЯМ СЛАВА!".

Керівництво грою "джура", до якої входить організація «джурівці шаргородщини»

1. Організаторами дитячо-юнацької військово-спортивної патріотичної гри "ДЖУРА" Українського козацтва є Міністерство освіти і науки України разом із зацікавленими у національно-духовному та військово-патріотичному вихованні молоді міністерствами і відомствами України у відповідності до Концепції допризовної підготовки та військово-патріотичного виховання молоді.

На районному рівні:

2. На районному рівні керівництво процесом дитячої громадської організації, «Джурівці Шаргородщини» створеної на базі військово – спортивної патріотичної гри «Джура» українського козацтва. методичне керівництво здійснює орган управління освітою і наукою

з активною і узгодженою участю відповідних органів упр авління фізкультурою, спортом та туризмом, військовими резервами та їх медичним забезпеченням, радою ветеранів АТО, Українським козацтвом, позашкільним освітнім закладом та інших.

3. Районний штаб здійснює організаційне і методичне керівництво дитячою організацією, військово-патріотичним вихованням дійсних козаків, розробляють

пропозиції щодо організації гри і вишколу козаків, проводять навчання консультантів, курінних та сотенних отаманів; проводять огляди, операції, змагання, фінали; проводять підсумки, узагальнюють і пропагують кращий досвід роботи
через пресу, радіо, телебачення, здійснюють контроль за ходом гри, вишколом дійсних козаків і виконанням наказів Головного штабу, вимог положень і програм.

Фінал в роботі організації - гра "джура"

1. Проводиться в кожному навчально-виховному закладі щорічно в кінці навчального року за участю всіх загонів в повному складі; районі, місті, - за рішенням районного штабу але не рідше одного разу в два роки, в строк до 10 липня.

2. Для участі в районному, фіналі допускаються рої в складі одинадцяти учнів одного класу або групи навчального закладу.

3. Козацькі дитячо-юнацькі рої навчальних закладів, де фінали ігри "ДЖУРА" не проводились, до участі в районних (міських) фінальних змаганнях не допускаються.

4. Районний етап гри «ДЖУРА» проводиться згідно Положення обласного штабу військово-спортивної патріотичної гри "ДЖУРА".

Підсумки гри та заохочення

1. У кінці кожного навчального року підводяться підсумки якості вишколу Захисників Батьківщини за програмою допризовної підготовки юнаків, військово-спортивної патріотичної гри "ДЖУРА"

2. У загонах визначаються кращі за вишколом козаки і рої, в куренях - кращі загони і сотні, враховуючи кількість і якість виконаної протягом навчального року роботи: масовість і регулярність "Дня козака", військово-спортивні змагання, конкурси,
операції, якість навчання за програмами початкової військової підготовки та фізичного виховання, участь в походах по місцях бойової слави Українського народу, участь у пошуковій роботі та туристичних походах, а також шефську роботу з козачатами, якість стінних газет, бойових листків, аматорських фільмів та фотогазет.

3. Канцелярія куреня узагальнює роботу, що проведена в загонах і до 15 травня надсилає підсумковий звіт в районний (міський) штаб організації.

4. Районний штаб інформує обласний штаб до 1-го червня.

5. У донесеннях кращих куренів показувати: кількість молодших загонів (класів) джур козацьких віком 11-14 років та старших загонів (класів) молодих

козаків віком 15-18 років; кількість учасників окремо джур козацьких і молодих козаків, із них приймали участь в районному та обласному фіналах, навчаються в гуртках військово-прикладних та військово-технічних видів спорту (указати які), в спортивних секціях, у військово-патріотичних об'єднаннях, поступили в військові
інститути в минулому році, мають рівень підготовки 9-12 балів з фізичного виховання, закінчили навчальний рік за програмою початкової військової підготовки на рівні 9-12 балів, хто працюєконсультантами та наставниками молоді.

6. Звіти підписують отаман куреня, писар куреня, головний консультант, заступник директора з виховної роботи та директор навчально-виховного закладу.

7. Порядок заохочення учасників Фінальних ігор кожний раз визначається і окремим розділом включається в план фіналу відповідним районним штабом, яким організується і проводиться фінальна гра.

Фінансово – господарська діяльність.

1 Фінансово господарська діяльність організації здійснюється за рахунок коштів:
- одержаних як внески та спонсорські пожертвування підприємств, організацій, окремих громадян, іноземних та інших юридичних та фізичних осіб;
- одержані від власних виробів;
- зароблених за здачу вторинної сировини (макулатури, скла, пластика, целофану);
- інші надходження згідно з чинним законодавством.

Напрямки та зміст

Національно-духовного та військово-патріотичного виховання Українського козацтва. Програма для всіх учасників гри

НАПРЯМ. "МІЙ РІДНИЙ КРАЙ"

Вивчення історії рідного краю

Знайомство з рідним селом, містом, екскурсії по селу, місту,де мешкаєш, вивчення історії виникнення села, міста, його перших років існування; пошукова робота шляхом зустрічей з людьми похилого віку своєї місцевості, їхні розповіді про минуле місцевості, де ти живеш: по можливості - збирання старовинних
речей побуту, вишивок, костюмів різних регіонів України, писанок
тощо.

Вивчення історії району, області, знайомство з найяскравішими сторінками їхнього розвитку, звернути особливу увагу на висвітлення так званих "білих плям історії" (доля України в складі Московської імперії, боротьба за національну незалежність
українців в XVII ст., колективізація, голодомори, фізичний і духовний терори Московської імперії проти українського народу, участь земляків у Другій світовій війні, національно-визвольні змагання в післявоєнний період).

Видатні земляки рідного краю (політичні та військові діячі, письменники, інженери. педагоги, підприємці та інші), їх місце та роль у розвитку рідного краю, всієї України, внесок у світову науку, культуру, мистецтво, економіку.

Матеріали історії рідного краю, Батьківщини розміщуються в
шкільному музеї "КОЗАЦЬКОЇ СЛАВИ".

II. "ГЕЙ ВИ, ХЛОПЦІ, СЛАВНІ ЗАПОРОЖЦІ"

Вивчення історії Запорозького козацтва

Вивчення історії, місць розташування запорозьких Січей, побуту козаків. Добре вивчити, зрозуміти і усвідомити саме поняття "КОЗАК" та чітко засвоїти його морально-психологічну суть. Зрозуміти роль та значення козацького побратимства. Знайомство і вивчення кодексів лицарської звитяги та лицарської честі.
Ознайомлення з першоджерелами і вивчення історичної літератури про запорозьких козаків; про їхні визвольні походи та переможні битви за незалежність України і волю Українського народу, про гетьманів України і їхню роль в обороні незалежності і державотворенні України; збирання прислів'їв та приказок про козаків; зустрічі з
старожилами району, що пам'ятають народні думи, звичаї, прикмети, пов'язані з життям козацтва, збирання старовинних легенд своєї місцевості. Вивчення історії місцевих товариств (осередків) Українського козацтва.

III. ДУХОВНІ ЦІННОСТІ ЗАПОРОЗЬКИХ КОЗАКІВ

Піднесення на належно високий рівень культу Батька і Матері, Бабусі і Дідуся, Роду і Народу. Слід наголосити, що в Україні діти завжди зверталися до батьків тільки на ВИ. Шляхом бесіди, зустрічей з батьками виховувати у дітей поняття, що Батько -
захисник сім'ї, роду, творець історії, державності. Використовуючи козацький фольклор, де батько для дитини - високий і незаперечний взірець стійкості,

мужності і відваги, виховувати в дітей на конкретних прикладах поняття рівноправності в сім'ї чоловіка і
жінки, прищеплювати любов і повагу до матері, як берегині роду свого. Обов'язково вивчити свій родовід, чим уславлений рід, його таланти, звичаї. Можливе проведення родинних свят: "З бабусиної скрині", "Роде наш красний" та ін. Значення християнської віри для козаків. Бог оберігає незалежну Україну, надає їй духовних сил у
боротьбі з ворогами. Ознайомити дітей з найпоширенішими молитвами козаків. Покрова Пресвятої Богородиці - найвизначніше свято запорозьких козаків. 14 жовтня - День Українського козацтва.

Розвивати духовність на основі національних свят і участі в них дітей - козачат, джур козацьких і молодих козаків.

IV. "КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ"

Відродження військово-спортивного мистецтва Українського козацтва

У процесі бесід, розповідей, екскурсів до музеїв та походів виховувати в дітей кращі риси козаків: вірність і відданість аж до саможертовності Вітчизні, Матері, Народу; незламної дружби, нехтування небезпекою; відстоювання своєї волі, свободи народу.

На основі конкретних прикладів з життя козаків спонукати дітей до прагнення розвивати в собі багатирську силу і дух, міцний фізичний гарт. Проводити загартовування організму (загартовувати організм): плавання (і під водою з очеретиною), обмивання холодною водою, влітку спання просто неба; вивчення народної медицини та можливість застосовування її на практиці (лікування народними методами кашлю, нежиттю, кровотеч, неглибоких ран, укусів змій тощо).

Вивчення і практичне відновлення народних ігор та забав, де мірялися силою, опанування мистецтвом верхової їзди та єдиноборств. "Гопак", як один із найпоширеніших національних видів єдиноборства, покликаний піднести бойовитість духу, віру в свої сили, порив до життя, зокрема, прийоми "повзунці", "голубці",
"тинки", "пістоль", "розніжка", "шулик", і забезпечити фізичний розвиток і загартування тіла.

Знайомство і вивчення основних форм боротьби козаків "гойдак" (розвідники пластуни), "спас" (оборонний характер), навкулачки, на ременях, на палицях. Проведення в ігровій формі ранків "Котилася торба", де знайомити учнів з найкращими народними іграми. Організувати і регулярно проводити огляди якості військово-спортивного вишколу козаків в осередках, на першість населених пунктів, районів тощо.

V. "КОЗАЦЬКИМИ СТЕЖКАМИ"

Туристична краєзнавча робота

Вивчення природи рідного краю. Проведення піших, кінних та на технічних засобах походів по навколишній місцевості з метою ознайомлення з цікавими, пов'язаними з історією запорозького (Українського) козацтва, місцями. Готувати себе переборювати труднощі, оволодівати туристичною майстерністю. Проводити походи
по місцях, пов'язаних з козацькою славою свого району, області, України. Складати щоденники, вести нотатки, можливо літописи на основі зустрічей з цікавими людьми. Провести походи в природу: "До козацького кулешу", де бажані козацькі забави, змагання з традиційних видів фізичної культури, а також пісні, танці, козацьке вогнище.

Відновлювати традиційно український напрямок господарювання і фізичного самовдосконалення - конярство і кінний спорт, верхова їзда якого у далекому минулому започаткована нашими предками. Відновлювати і розвивати кінні туристичні маршрути в кожному регіоні України.

VI. ВІД КОЗАЦЬКИХ ЗАБАВ ДО ОЛІМПІЙСЬКИХ ВЕРШИН

Постійно і цілеспрямовано працювати над вдосконаленням свого фізичного розвитку, обов'язково бути членом двох секцій фізичної культури та спорту (одна з них - технічного спрямування), оволодіти всім обсягом програмних вимог з фізичного виховання козачат, джур козацьких і молодих козаків як Захисників
Батьківщини.

З легкої атлетики: навчатися метати на відстань і в ціль м'яч, гранату, спис, диск; стріляти з лука, вогнепальної та пневматичної зброї, стрибати в довжину, виконувати нормативи: підтягування на перекладині та віджимання на паралельних брусах; бігу на 100, 1000 м, кросу на 3000 м, маршу-кидку на 5000 м,
човникового бігу 10х10 м, комплексної силової вправи.

З гімнастики уміти виконувати вправи:

- на турніку (поперечині, окремо і в комбінаціях): підйом перевертанням; підйом силою; підйом зачепом; підйом розгином; оборот назад торкаючись; мах дугою; зіскок дугою; зіскок на масі назад;
- на паралельних брусах (окремо і в комбінаціях): згинання і розгинання рук в упорі статично і в розмахуванні; підйом розгином; стійка на плечах; зіскок з кінців ноги нарізно; зіскок боком та на масі вперед зіскок вправо (вліво) з поворотом наліво
(направо) кругом;
- комплексну силову вправу;
- стрибки через гімнастичного козла та коня в ширину і в довжину;
- лазити по вертикальній жердині (голоблі) і вірьовці за допомогою і без допомоги ніг.

Уміти їздити ("триматись реп'яхом") верхи на коні, плавати, ходити на лижах, керувати мотоциклом і автомобілем.

А також інші вправи із сучасних олімпійських видів фізичної культури та спорту, що сприяють вихованню у козацької молоді сміливості, спритності, кмітливості, сили, силової та швидкісної витривалості.
Допризовної підготовки молоді; змагання, естафети, конкурси, вікторини, олімпіади. операції, десанти, походи до місць славного минулого і сьогодення Українського народу.

Допризовна підготовка молоді за змістом і обсягом навчання повинна забезпечити достатньо високий рівень військового вишколу Захисників Батьківщини, враховуючи те, що значна їх кількість не зможе пройти курс кадрової служби в Збройних Силах України і в умовах певної ситуації збройного конфлікту візьме зброю і стане долав Захисників Батьківщини з тим рівнем військової підготовки, який вона здобуде в навчальному закладі загальної або професійно-технічної освіти.

Метою заходів цього розділу для кожного козака є:

З розділу Збройні Сили України: Поглиблення знань історії України та її Війська, героїчного минулого Українського народу, його боротьби за свободу і незалежність своєї Батьківщини - славних перемог Запорожців над військами Оттоманської імперії, польської шляхти. Московського царства та інших. Продовжити
ознайомлення із складом, структурою і призначенням Збройних Сил України на сучасному етапі. Виховувати в собі глибокі національні почуття патріотизму, любові до Батьківщини та до її Збройних Сил, готовності до бездоганного виконання військового обов'язку, дисциплінованості і особистої відповідальності за захист своєї
Батьківщини, України.

З тактичної підготовки: Поглибити знання основ бойових дій стрілецького відділення та обов'язків солдата в бою; закріпити практичні навички щодо виконання дій солдата в наступальному бою, в обороні та в розвідці; продовжити ознайомлення з прийомами боротьби з танками і веденням вогню із автомата по літакам і
вертолітам противника. Виховувати в собі мужність, відчуття побратимства та колективізму, готовність до взаємодопомоги, виконання поставленого бойового завдання.

З вогневої підготовки: Поглибити знання бойових властивостей та матеріальної частини стрілецької зброї та ручних гранат; закріпити практичні навички в діях щодо виконання прийомів і правил стрільби зі стрілецької зброї та метанні ручних гранат. Виховувати в собі впевненість в бойових якостях вітчизняної зброї
і усвідомлення необхідності майстерного володіння нею.

Із статутів Збройних Сил України: Поглибити знання вимог військової дисципліни, правил військової ввічливості, обов'язків солдата, днювального та вартового; закріпити навички при звертанні до старших (начальників), в діях при виконанні розпоряджень та віддаванні військової честі; продовжити ознайомлення з загальними обов'язками військовослужбовців, задачами внутрішньої та вартової служби; виховувати в собі любов до Збройних Сил

України, готовність до бездоганного виконання наказів командирів і начальників, високу дисциплінованість і справність.

Із стройової підготовки: Поглибити знання елементів строю, обов'язків та порядку дій солдата перед шикуванням та в строю; закріпити практичні навички виконання команд в строю і окремих стройових прийомів без зброї; продовжити ознайомлення з порядком виконання стройових прийомів зі зброєю; виховувати в собі
організованість, дисциплінованість, підтягнутість, охайність, відчуття колективізму, побратимства і взаємодопомоги.

З воєнної топографії: Закріпити знання та практичні навички орієнтування та визначення свого місця знаходження в різних умовах пори року, доби, погоди і на незнайомій місцевості; виховувати в собі ініціативність, кмітливість, витриманість і самовладання, готовність до самостійних дій.

З цивільної оборони: Поглибити знання факторів ураження аварій, катастроф, стихійного лиха, зброї масового знищення людей, способів та засобів захисту від них; закріпити практичні навички щодо використання засобів колективного та індивідуального захисту,
приладів радіаційної, хімічної розвідки і дозиметричного контролю, виготовлення простих засобів захисту органів дихання , проведення часткової санітарної обробки людей; виховувати в собі високі морально-психологічні якості, впевненість в ефективності заходів цивільної оборони, надійності засобів захисту від зброї масового
ураження , високу організованість, дисциплінованість, готовність виконувати обов'язки з цивільної оборони в складних умовах обстановки.

З медично-санітарної підготовки: Поглибити знання основ організації медичної служби цивільної оборони і її основних завдань, обов'язків санітарних дружин, змісту першої долікарської допомоги у вогнищах масового ураження і правил виконання процедур по догляду за хворими; закріпити практичні навички щодо надання
першої долікарської допомоги при травмах, опіках, нещасних випадках, ураженнях отруйними речовинами і радіаційних опроміненнях, при заходах профілактики інфекційних захворювань і догляду за хворими; виховувати в собі патріотизм, гуманне відношення до хворих, прагнення оволодіти медичними знаннями,
свідомо виконувати свій благородний обов'язок по наданню допомоги ураженим і хворим.

З фізичної підготовки: Домагатися відмінного (12-бального) рівня фізичної підготовки в обсязі вимог програми фізичного виховання в навчально-виховному закладі та розділу VI цієї програми; впевнено виконувати прийоми подолання комбінованих військово-спортивних смуг перешкод, туристичних естафет, перешкод
під час марш-кидків, тактичних ігор на місцевості і туристичних походів, бути фізично готовим до військової служби, до захисту Батьківщини; обов'язково брати участь у роботі гуртків військово-прикладних видів фізичної культури і спорту; виховувати

в собі мужність, силу волі, витривалість, спритність, моторність, морально-психологічну стійкість, здібність і готовність витримувати великі фізичні навантаження.

З військово-прикладної, технічної підготовки: Оволодіти навичками по одному із технічних і військово-прикладних видів спорту (автомобільний, мотоциклетний, планерний, парашутний, модельний, водо-моторний і радіоспорт, воєнно-прикладні багатобор'я та інші); виховувати в собі любов до знань, техніки і
праці, сміливість, відвагу, фізичну витривалість.

VII. "СЛАВА КОЗАЦЬКА НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ...

"Відродження народних мистецьких традицій"

Збирати старовинні легенди своєї місцевості, вивчати історію виникнення обрядів і свят кожної пори року: колядки, щедрівки, зажинки, обжинки, свято першої борозни та інші.

Знайомство з історією та вивчення козацької та української народної пісні, збирання пісенних матеріалів своєї місцевості.

Брати участь в народних святах: Андрія, Різдвяні свята, Ой на Івана Купала, Калиновий цвіт та інші.

Організувати дитячі фольклорні вертепи, драматичні гуртки, колективи по вивченню і виконанню козацької пісні та танцю, української народної пісні та танцю. Відновити вечорниці тавиступи козацьких музичних та хорових колективів в неділю тасвяткові дні в місцях масового відпочинку громадян населених пунктів.

ПРОГРАМА ДЛЯ ДІВЧАТОК

I. "ХАТА МОЯ, БІЛА ХАТА"

Мати - берегиня роду свого. Зустрічі - бесіди зі своїми бабусями, сусідами, де дізнаватися про роль жінки у сім'ї; збирання фольклорних матеріалів про сімейні свята та відновлення цих старовинних чудових обрядів: сватання, весілля, підготовка,
яка передувала цим традиційним українським обрядам; родини, христини тощо. Збирання матеріалів старовини, побутових, зокрема вишивки, гаптування, костюмів та ін., по можливості створити кімнату-музей МАТЕРІ.

II. " РІДНА МАТИ МОЯ, ТИ НОЧЕЙ НЕ ДОСПАЛА..."

Пісні моєї мами

Знайомство і розучування колискових пісень. Підготувати і провести ранок (вечір) "Пісня моя колискова", "Бабусині казки"; зустрічі з місцевими цікавими жінками району, міста, села; збирання з їх розповідей цікавих матеріалів-оповідей, казок,

легенд; "Нічого кращого не має, як тая мати молодая..." - збір матеріалів, вечори, ранки тощо. Вивчення українських народних пісень, що співають у рідному селі, районі, складання невеличких збірок "Пісні мого краю".

III. "ОЙ У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА..."

Знайомство дівчаток з найпоширенішими в Україні з давніх-давен рослинами - символами України: калиною, вербою, тополею, мальвами, соняшниками. Відтворення в природі українського озеленення: вдома, біля школи, в парку, на вулиці, по можливості насадження алей над водою з оберег нашої духовної спадщини.
Підготовка і проведення ранків (вечорів) "Тут земля мила, де мати родила".

IV. "І НА ТІМ РУШНИЧКОВІ..."

Навчання жіночої майстерності

Моя перша вчителька; перейняти ту майстерність, якою володіють мама, бабуся і навчити подруг вишивати, гаптувати, плести. Шляхом гурткової роботи навчати дівчаток декоративно-ужитковій майстерності, аранжуванню, українській
кулінарії, музичному та танцювальному мистецтву. Створити клуби дівчаток "Господарочка", де за спеціальними програмами передбачати можливість навчання дівчаток жіночої майстерності. Залучати до роботи з дівчатками народних умільців, майстрів лозоплетіння, розпису, писанки тощо. Народна кулінарія, збирання традиційних рецептів народної кулінарії та приготування окремих забутих трав,випічки хліба тощо.

V. "ДО ГЛИБИН НАРОДНОЇ МЕДИЦИНИ"

Знайомити дівчаток з таємницями народної медицини, створити ділянки лікарських рослин в саду, в парку, біля школи, своєї оселі, збирати і здавати лікарські рослини, збирати легенди, казки про лікарські рослини та їх цілющі якості. Навчити за допомогою лікарських трав, що ростуть в місцевості де проживають діти,
лікувати захворювання, вміти надавати допомогу, по необхідності за допомогою лікарських трав. Проводити зустрічі з місцевими фітотерапевтами (в народі - знахарками). Збирати рецепти народної медицини, по можливості створити рукописну книгу рецептів: "Бабуся радить".

Заходи, що пропонуються для проведення протягом року в козацьких загонах, сотнях і в курені навчально-виховного закладу та за місцем проживання:

Вересень.

- Ради козацьких загонів з питань щодо переходу школярів до наступного, вищого за віком ступеня дитячо-юнацької козацької гри "ДЖУРА": козачат - до джур козацьких; джур козацьких - до молодих козаків.
- Урочистий прийом першокласників в козачата.
- Структурно-організаційні заходи за місцем проживання.

Вересень - травень.

- "День козака". Навчання козацької старшини та щотижневе навчання членів козацько-молодіжних підрозділів та гуртів і секцій військово-прикладних видів фізичної культури та спорту.

Вересень - серпень.

- Огляд - конкурс "Навчальній базі початкової військової підготовки та фізичного виховання – козацьку турботу". Операція "Турбота". Постійне проведення заходів всебічної допомоги людям похилого віку та немічним. Турбота про довкілля - відновлення (розчистка) джерел, струмків, маленьких річок, озер тощо.

Жовтень

- Змагання "Козацьке завзяття" до дня покровительки Українського козацтва і Збройних Сил України Покрови Пречистої Богородиці та Дня Українського козацтва. Зміст:
  - підтягування, піднімання перевертанням та силою на перекладині;
  - сплигнути боком та сплигнути ноги нарізно з кінців паралельних брусів; стрибки ноги нарізно через козла і через коня в довжину;
  - лазіння на височину по канату або жердині;
  - біг на відстань до 1000 м; метання гранати на відстань; спортивні ігри, показові виступи тощо.

Листопад - грудень.

- Операція "Дорогою героїв" до Дня Збройних Сил України. Огляди, вікторини, конкурси, походи по місцях бойової слави Українського народу.

Листопад і березень.

- Операція "Зелена хвиля". Проведення заходів по насадженню дерев, кущів та інше.

Січень - лютий.

- Великі Ради та вибори козацької старшини в загонах, сотнях та курені. Зимове таборування, змагання з зимових видів фізичної культури та спорту.

Березень

- Операція "Захист". Проведення вікторин, тренувань та змагань з цивільної оборони. Підготовка до "Дня цивільної оборони" в навчальних закладах. Весняне таборування. Походи, змагання, вікторини, конкурси, операції.

Квітень.

- Операція "Снайпер". Обладнання стрілецьких тирів, місць для стрільби, змагання в стрільбі. "День цивільної оборони" в навчальних закладах.

Травень

- (перша половина). Урок мужності "Відмінним навчанням, підготовкою до захисту Батьківщини продовжимо подвиг батьків".

- Участь у вахті пам'яті патріотів України, що полягли в бойових змаганнях за незалежність і волю України.

Травень

- (середина місяця). Операція "Дельфін". Обладнання, підготовка місць для плавання, навчання плаванню, змагання.

Травень

- (друга половина місяця). Фінал козацької військово-спортивної патріотичної ігри "ДЖУРА" в навчальному закладі (загальноосвітній школі, ліцеї, училищі).

Фінал може проводитися разом з військово-спортивним святом в кінці навчального року.

Червень - серпень.

Літнє таборування. Військово-спортивні заняття, конкурси, вікторини, змагання, походи в оборонно-спортивних оздоровчих таборах, таборах "Січі", загонів, сотень та куренів Українського козацтва. Підсумки військово-патріотичної виховної роботи за рік.